

რედაქცია

გადავიხსნის პრინციპულად. იგი მუხრანის ხანსა და კლუბის ქვეშადად.

სელინ-მომწერი

მიიღება თულისში, დროებათა, ივერიის და რედაქციაში. ქუთაისში, დროებათა, ივერიის და რედაქციაში. თან სილაზე. გარეშე მისაღებად თათარის. В Тифлисе, въ редакцію „Дროება“ „Иვერი“.

„დროება“-ივერიის ზასნი

წელიწადში. 6 თვეს. 3 თვეს.

დროება და ივერიის ერთად 14 მან. . . 8 მ. . 5 მ. (დროება . . . 9 მან. . . 5 მ. . 3 მ. ცალკე / ივერიის . . . 7 მან. . . 4 მ. . 2 მ.

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

ზასნი განცხადებისა

დღის ასობით ასობით 1 კაპ., ნაგულაბრების ასობით ასობით ასობით ნახევარი კაპ., ნაგულაბრების ასობით ასობით ასობით კაპ.

თუ ხელმოკლე მოთხოვნა, ნაგულაბრების და შეამოკლებს დასაბუთებულ წესებს. და უმეტესად წერილს რედაქცია ფონით ვერ დაუბრუნებს. განცხადების მიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზე. ქუთაისში განცხადება მიიღება „დროება“-ივერიის რედაქციაში.

ვალე ნომერი „დროება“-ს დამსახურება.

ბ. გუგუბაროვი რევიზიის ჩარის

უმორჩილებს ვსთხოვთ მიაციონ ურადღებს ბანდროლებზე

ასობით ა ლ ს მანი პ. ლ. ს. პაპოვები, სავაჭრო სახლი მოსკოვში.

მცხეთის დღესასწაულის გამოსვლა, შამდუბი ნომერი „დროება“-ს გამოსვლა შაბათს.

სასაფხვლო თეატრში

ქართული დრამატული დასის არტისტებისაგან წარმოდგენილი იქნება:

ყვარყვარე

ათ ა ბ ე გ ი

ისტორიული ტრადიცია 5 მოქმედებად თხზულება თ. ბ. პრისთაისა.

მორთულობა და ჩაცმულობა ძველი ისტორიული, რომლისაცვისაც ხელ-აზლად იყვრები ტანისამოსი. წარმოდგენაზედ იქნება საზანდარი, დუღუკო.

ბილეთები ისყიდება თეატრის კასაში. დასაწყისი 8 საათზედ.

ტელეგრაფები

(სახელთა-მონაცემების ტელეგრაფის სააგენტოსათვის)

მანა, 28 ენკისით. დღეს გადაიცვალა ხვსტრ-გენერალის უცხო-ქვეყნების საქმეთა მინისტრის წინა მერჯე.

კატმარბურლი, 29 ენკისით. 27 ენკისითვის სხვადასხვად გარდასწყდა:

- 1) რომ საზატენტო გარდასხვადის მომსახურებით სიმორსადე არ მოისპობას;
- 2) რომ სასმელი მადსაბების რიცხვის განსაზღვრა შეიძლება მხოლოდ საერთო საქმეების მწარმოებელთა დახმარებით;
- 3) საჭიროა სასმელი მადსაბების რიცხვის გარდაწყვეტის გარდა, აღინიშნოს აღაგება, სადაც არ შეიძლება ამ გვარ მადსაბების გახსნა;
- 4) ზატრანს იმ ადგილისა, სადაც ესუგებათ ამ გვარ მადსაბების გახსნა, შეუძლიან განსხვავდნ თავის თანხმობაც და უთანხმობაც, რომ მის ადგილში გახსნან მადსაბ.

28 ენკისითვის გარდაწყდა წარუგინოს ღინანსთა მინისტრს წინადადება, რომ ამ სავანის შესახებ მოლაპარაკება გაგრძელდეს 5-ს ენკისათა. „შეტკრებურდის უწყებებში“ იყურებთან, რომ სახელმწიფო რჩევაში იქნებთან მოწვეულნი წევრებთან სხვადასხვა ერობის მტრადე პირები.

გარ. „სახლ დროებაში“ დაბეჭდილია: შეტკრებურდში მოვიდა ინგლი-

სის ელჩი ტრანტონი. სახელმწიფო ბანკმა გაჭყიდა ვეგლას სახლი სესხის ბილეთები.

კატმარბურლი, 29 ენკისით. დღეს დაიწყო აქაურ სასამართლოში „ჩრდონი ზენდევის“ საქმის განჩევა. გამომტყუებელად არის მუხარაგოვი, ბრალდებულ სარდალსტების დამტყულებათ არიან: ტურჩინინოვი, ლეგუნსონი და მიხაილოვი. სასამართლოს კარები ღიაა. ბეგრის საზოგადოებას გამომტყუებელ აქტის წაერთვის შემდეგ თავსმკლამდემ გამომაცხვდა, რომ გამტყუებლის ბრძანებით სასამართლოს კარები უნდა დაიხუროს. საზოგადოება გამოვიდა სასამართლოს საღიდაში.

კატმარბურლის ბირჟა, 29 სექტემბ.

ბანკის ბილეთები:	პან. კან.
პირველი გამოცემისა	96—19
მეორეისა	93—12
მესამეისა	93—75 1/2
მეოთხეისა	92—37
აღმოსავლეთის პირე.	90—75 1/2
აღმოსავლეთის მეორე	90—75 1/2
აღმოსავლეთის მესამე	91—
ოქრო, 1/2 იმპერიალი	7—63
შინაგანის 5% სესხი ბილეთები:	პან. კან.
პირველი სესხის	224—
მეორე სესხის	218—25
1 მანეთი ღირს:	
ლონდონი	26— პენსი
ბერლინი	— „ — პაენიგი
ბამბურლი	221—51 ცენტი
პარიჟი	274—25 სანტიმი
საკვასის კვრასინი	— —

ბ. მარკოვის საჩივარი.

თბილისი, 30 სექტემბერს. მოგვხსენებთ, რომ გავილი კვირას იყო 50 წლის იუბილეი მთილისის კლასიკურ გიმნაზიისა. ჩვენც და ყველა სხვამაც, ვინც ამ იუბილეზე დაესწრო, ვინც მოისმინა ერთი მასწავლებლისაგან შედგენილი ისტორია ამ გიმნაზიისა და განსაკუთრებით თერთონ ბ. მარკოვისაგან წაკითხული ანგარიში ამ გიმნაზიის უკანასკნელ 5-6 წლის არსებობისა, ყველამ ის აზრი გამოიყვანა, რომ ამ უკანასკნელ დროში, ე. ი. ბ. მარკოვის ღირეპტორად დანიშნამდინ-

გიმნაზიის წარმატებისათვის არც ერთ ღირეპტორს არა გაუტყებია-რა, არა შეუძენია-რა გიმნაზიისათვის და სხვა რაც ვაკეთდა ამ 5-6 წელიწადში ვაკეთებოდა, რასაც ახლა ჰხედავთ გიმნაზიაში, სულ მე, ბ. მარკოვი, ვაკეთე და შევიძინე გიმნაზიას და იმის შაგირდებსაო.

მართის სიტყვით, ბ. მარკოვს ეტყობოდა, რომ ეს იუბილეი თავის საკუთარ იუბილეით გარდაექცია; უნდა იქნებოდა, რომ აქ თავის მოღვაწეობა და დიდება ეჩვენებინა იმას საზოგადოებისათვის.

არ დაიწყო, რასაკვირველია, ბ. მარკოვს არც თავის უფროსი-ძაკისის სამასწავლო მაზრის მზრუნველი ბ. იანოვსკი. როგორც ერთგულ . . . . . შეშვენის, ისე აქო და აღიდა იმან თავის უფროსი, თავის ნაჩაღნი-კი და იმის თავ-განწირულება ძაკისიაში სწავლა-განათლების სხვის მოწინააღმდეგე.

ნახევარი საათი თავის სიტყვისა ამ თავის-თავისა და თავის უფროსის ქებასა და შემკობას მოაწოდებდა ბ. მარკოვი. მეორე ნახევარი საათი აღგილობრივ ქურნალ-გაზეთების კიცხვლანდღვას.

მს ქურნალ-გაზეთები ისეთ კაცებს ჩვენარდნათ ხელშიო, რომელთაც პედაგოგისა არა ესმისთ-რაო და იმდენად კეთილ-სინდისიანებიც არ არიანო, რომ ჯერ ბეჯითად შეიტყონ რამე და მერე ისე სწერონ და ბეჭდონო. რაც მოხდებოდა კალმის წვერზე, ჯღაბნიანო, ცილს გვწამებნო და ყველა ამით ჩვენს შაგირდებს ჩვენზე გულს უტრუებნო, ამით (შაგირდებს) ჩვენი პატივის-ცემა და კრძალვა აღარა აქეთო, ავტორიტეტი გვეკარგება იმათ თვალშიო და სხე. და სხე. ბევრი ამისთანა მკვანე სიტყვებით მოგვიხსენია.

რასაკვირველია, სამწუხაროა, როდესაც ამისთანა აზრის კაცი არის გიმნაზიის უფროსი, 700-800 შაგირდის ხელმძღვანელი, მაგრამ ჩვენც იმით ვინუგეშებთ თავს, რომ ყველა ამას ამბობს ისეთი კაცი, რომელსაც ერთხელ და ორჯერ არ მოხვედრია აღგილობრივ ქურნალ-გაზეთებისაგან . . . . .

ამათთანა კაცებს ეს უბრალო ჭეშმარიტება ვერ გაუგიათ, რომ, თუ გაზეთი ტყუილს ამბობს იმათზე, სიტყუეს არავითარი ძალა და მნიშვნელობა არ ექნება და ამ შემთხვევაში ვაკნარება იმათის მხრით სრულიად უადგილოა. და თუ მართლს სწერენ, ეს იქნება თვითონ იმათთვის კი არ იყოს სასარგებლო, მაგრამ მაგიერად

ამით ეძლევა სარგებლობა ხალხსა და თვითონ მთავრობასაც, რომელიც ტყუბულობს—ვინ არის იმის ერთგული და ნამდვილად აღმასრულებელი თავის თანამდებობისა და ვინ არა. მართალია, შეიძლება ვაზეთი ან ქურნალი შეცდეს; შეიძლება ისეთი ვინმე განჰკიცხოს, რომელიც ვაკიცხვის ღირსი არ არის, ან ისეთი ვინმე აქოს რომელიც ქების ღირსია არ არის. მაგრამ მომეტებულ შემთხვევაში არც ამით წახდება და გაუტყდება რამე, რადგან ვაზეთი თავის დღეში იმისთანა შეცოდებას ვერ ჩაიდენს, რომლის გასწორება თვითონ იმასვე არ შეეძლოს, თვითონ ვაზეთითვე არ შეიძლება.

მაგრამ განა ყველა ეს ბ. მარკოვი და იმისთანა ხალხმა არ იციან? იციან, ძალიან კარგათა . . . . . პატიოსნად თავის მოვალეობის აღმსრულებელთ, არა თუ ქურნალ-გაზეთისა, არაფრის არ ეშინიანთ. იმათთვის იმათი საქმის და მოქმედების გამოამკარავება სასიამოვნოა და სანატრელი. ღლის სინათლეს მხოლოდ ბნელ საქმეების მაძებარნი ერიდებიან.

ახალი ამბები.

ბუშინ მთილისის კლუბის საზაფხულო სადგომში მთ. ბინაზიაში ერთ დროს კურს-მესრულებულთ გამართეს სადილი, რომელზედაც ას კაცზე მეტი დაესწრო. სხვათა შორის აქ იყვნენ: თ. ბრ. დიმ. ორბელიანი, პ. მ. მაცოვა და ლ. ს. ისარლიშვილი, რომელთაც ჯერ კეთილ მობილ სასწავლებელში უსწავლიათ და მერე პირველად გახსნილ გიმნაზიაში, და რომელთაც ამის გამო უუძველეს გიმნაზიელებს ეძახდნენ. დაესწრენ აგრეთვე ძაკისის სამასწავლო მზრუნველი ბ. იანოვსკი, თ. დიმ. ლ. ჯორჯაძე, თ. იასე ანდრონიკოვი, დ. ი. ჩუბინაშვილი, ალ. ა. ცაგარელი და სხვა ბევრი, რომელთაც ამ გიმნაზიაში სწავლა შეუძრულებიათ.

მაგრამ ამ საამხანაგო სადილმა, საუბედუროთ ისე უგემურად და მოწყენილად ჩაიარა, რომ ზოგიერთებს ძილიც კი მოეკრიათ, სანამ სადღეგრძელეები არ დაიწყეს. პირველი სადღეგრძელო ხელმწიფე იმპერატორისა წარმოსთქვა თ. ბრ. ორბელიანი. ბ. იანოვსკიმ წარმოსთქვა სადღეგრძელო დ. მ. მიხეილ ნიკოლოზის ძისა და ამასთანავე წაიკითხა ტელეგრაფმა, რომელიც იქ შეკრებილ

საზოგადოებამ გაგზავნა დიდის მთავრის სახელობაზე.

შემდეგ წარმოითქვა სადღეგრძელო უფიქვლეს გიმნაზიელების: თ. ბრ. მარბელიანის, ძ. მამაცაშვილისა, ლ. ისარლოვის და სხვების. ბ. ძ. მამაცაშვილმა წარმოსთქვა გრძელი სიტყვა, რომელშიაც გამოხატა ქართველ ხალხის სწავლისადმი ხალხის ძველის დროიდანვე. მეოთხე საუკუნედამ დაწყებული რუსეთთან შეერთებამდინ და რუსეთთან შეერთების შემდეგ. მოიხსენა საბერძნეთის გაერთინა საქართველოს განათლებად, მონასტრებში შეფარებული სწავლა, სვა-და-სხვა ქართველ-სომხ მწერლები, ისტორიკოსები პოეტები და სხვ. და შემდეგ დალია სადღეგრძელო იმ პირთა რომელნიც ახლა იღწვიან ჩვენი გიმნაზიისა და საზოგადოთ განათლებისთვისაო.

მს სიტყვა ძალიან საინტერესო სიტყვა იყო და ჭკუის-მასწავლებელი იმ ჩვენ ზოგიერთ პედაგოგებისა და სხვებისთვისაც, რომელნიც, თავიანთის უმეცრების გამო, ამტკიცებენ, ვითომც ადრე საქართველოს ხალხი ერთი მხეცი, გაუნათლებელი ხალხი იყო და ახლა სულ ჩვენის წყალობით უდგია სულიო. სამწუხაროთ პატივცემულმა კონსტანტინე ძონსტეფორეს-ძემ ერთობ გრძელად ილაპარაკა და დაბალის ხმით, ასე რომ ბევრს არ ესმოდა იმის საინტერესო საუბარი.

ღანარჩენი „სიტყვები“ კი ღმერთმა შეინახოს: ერთმა დალია გიმნაზიის სადღეგრძელო, რომელმაც კარგი მოსამსახურეები გამოუზარდა ხელმწიფესაო; მეორემ ალტაცებით მოიხსენა, რომ, ამ გიმნაზიის წყალობით, მადლობა ღმერთს, ჩვენ გავრუსდითო; მესამემ პრევენის გიმნაზიის სომხებისა და თათრების სადღეგრძელო გადაცლუქა და სხვ.

შეიროდ დაწყებული სადილი უხეიროდ გათავდა სადამოს წ საათზე.

ზოგიერთებს უნდოდათ ხელის-მოწერა გავმართად და იღვნი ფული მოეგროვებინათ, რომ ამ ფულის სარგებელით ერთი ღარიბი შაგირდი გამოეზარდათ იმ. ძალისკურ გიმნაზიაში. მსეც კი ვერ მოახერხეს...

ზუგდიდში გვეყრენ, რომ იქაურს ორ-კლასიან სასწავლებელში იმდენი შაგირდები არისო, რომ ვერ ეტყვიანო და ადგილი რომ ყოფილიყო, წელს ორი ამდენი იყო კიდევ მსურველები, რომელთაც უარი უთხრესო.

საქალებო სკოლის გახსნის განზრახვა აქვთ დ. ზუგდიდშიო და მსკოლისათვის დიდ შემწევობას მოელოან სამეგრელოს უკანასკნელ მთავრის ქერივის უგანათლებულესის კნენის მკატერი-ნე მინგრელსკისაგანაო, რომლის სასახლის მახლობლადაც უნდა გაიმართოს ეს საქალებო სკოლაო.

***

იმ ყმაწვილის თაობაზე, რომელიც ამასწინათ ხელ-ფეხ შეკრული იპოვნეს სოფ. ძულაში, ურიების უბანში, შემდეგ ამავე გვეყრენ კიდევ დ. ხონილამ:

„ღეს, 23 სექტემბერს, დილის 7 საათზედ, ვილაც სახეზედ არეულ მგზავრმა შამოაქენა ცხენი ჩვენს მინგრულ-მოგრეულ ღაბაში. ღანახისათანავე შემოძყვირა მგზავრმა, რომელსაც ხელთ კონვერტი ეჭირა:

—„სად ბინადრობს გამოძედიბელი? და კონვერტი იმ წამსვე მომაწოდა.

„კონვერტზედ ეწერა: „Весьма нужное, срочное, экстренное!.. ამ წარწერილობამ დამასთანვე მგზავრის არეულმა სახემ, რომლითაც რალადიდი გაჭირება იხატებოდა, მაკითხვინეს მგზავრს თუ რა ამბავია? აი სტუმრის ნაამბობი:

—„წუხელ, შუადამეზედ, საშინელი ამბავი მოხდა ჩვენს სოფელში—ძულაში. (სოფ. ძულაში ხონილამ 12—13 ვერსის მანძილზედ მდებარეობს). ჩვენებურს ურიებს ერთი გლეხის შვილი ერთ მათგანის სახლში შეაკეტათ და შეეკრათ თოკით მაგრად. პირში ხმის გასაკმენდი ბურთი მიეცათ და წვალვებას უპირებდნენ თურმე. ამ დროს ღამის ყარაულებს (ხევისთავებს) გაეგოთ და მისცენოდნენ. მნახათ რამოდენიმე ურია და მიწაზედ უსულოდ გდებულს 15—16 წლის ქრისტიანის შვილი... კონვერტიც ამაზედ გახლავთ, ბატონო.

„ასე დაბოლოვა ამბავი და გზას გაეშურა.

„ერთი საათის უკან გამოძედიბელი ბ. მ. პრისთავი გავიდა ძულაშისაკენ.

„ამ საქმეზედ მეორე მგზავრის ნაამბობი:

—„საშინელი ამბავია სოფ. ძულაში? ხალხი საშინლად აღიღვებულა: ღამის გაქლიტონ ურიები. პოლიცია ამშვიდეს. ბღების შვილი, რომელიც შეეკეტათ, უხმოდ გლი: ამბობენ, მოკვდებაო. ბრალდებულები ყველანი დაჭერილი არიან. ხალხი ამტკიცებს ჩვეულება აქვთ ურიებს, და კაცი არ ჩნდება გამგონე! ხალხის კრება 3,000-ზე მეტი იქნება.“

„მესამე სტუმარი.

—„ურიებისათვის ყმაწვილს საღამოს ბადრიჯანი მიუყიდნია. წაუღებინებიათ კიდევ შინ. შულის მიცემა დაუგვიანებიათ, ხურდას ველითო. როცა შეღამებულა, ბავში თოკებით შეუკრავთ. პირში ბურთი მიუციათ. შუალამის პირველ საათამდი კუთხეში მიუგლიათ. პირველ საათზედ კი დაუკიდნათ ყმაწვილი მალა. აქ დროს პირილამ ბურთი გამოსცლია და მალა დაუყვირა; ეს ყვირილი ყარაულებს გაეგონათ და მიშველებიან. შრის სახლის უკან ამბობენ, საპარე გაჭრილიაო.“

„შუთისილამ გვეყრენ, რომ იქაურ სომხებს დიდის ამბით უდღესაწაულნიათ თავიანთ წმ. ბიორგის დღეობა გავლილ შაბათს. ადგილობრივ მღედ.

მ. ტერ-ღავით იარალიანის თაოსნობით ამ დღეს, ქუთათურ სომხებს გარდა, სხვა სარწმუნოების პირნიც ყოფილან მოპატივებულნი სომხის სკოლაში, რომლის სასარგებლოდაც ალგერი ყოფილა გამართული, შემდეგ დაირა, ლეკური და მხიარულობა ყოფილა. მ. ტერ-ღავითის წინადადებით, მრეელს გარდაუწყვეტია, რომ ეს დღე ქუთათურ სომხებმა მუდამ წელს იდღესაწაულონ.

***
შორაპნის მახრადამ გვეყრენ:

„არგვეთი ეწოდება ნახეარ შორაპნის მახრას. მს მხარე ნაქები არის პურისა და ღვინის მოსავლით, მაგრამ ხალხმა გააფუქა ამ გვარი საქები მოსავლის სახელი.

„როდესაც პურს ფქვივენ და გასასყიდველათ ამზადებენ, აქაურები შიგ ურევენ თეთრს სიმიდს, ასე რომ ფქვილს სამი წილი სიმიდი აქვს და ერთი წილი პური. ამ გვარ ფქვილს პურის ფსათ ჰყიდიან და ატყუებენ მყიდველ ხალხს. მე ჩემი თვალთ მინახავს ორს ფუთს პურში გაერიოთ შვილი ფუთი თეთრი სიმიდი და მიეცეს წისქვილში დასაფქველად. შინდა ღვინოში ურევენ ჩვენებურ გადმოდულულ აწლოს წვენს; ამით აშავებენ ღვინოს და ვისაც კარგი შავი ღვინო აქვს მზანდა მისია. მუთისში შენიშნეს ეშმაკობა და დამნაშავეები პოლიციამ დაიჭირა, მაგრამ მეორეთაც არ დაიშალეს ამისთანა გაფუქებული ხორაგეულის გაყიდვა.

„არგვეთის სახელი აქვს კიდევ რამდენსამე მუთისის მახრის სოფლებს: მუთისის და შორაპნის მახრებს ყოფს ძირულის მდინარე. ამ მდინარეზედ ბევრი წისქვილებია და იმოდენა პური მიდის აქედამ ქალაქში, რომ ნახეარ ქალაქის მცხოვრებელთ ასახრდოებს და ამ წისქვილებში იფქვება ეს გაფუქებული პური. მუთისის ქალაქის მმართველობა და პოლიცია რომ ინებებდნენ და ამ საქმეს მოახსენებდნენ ბ. გუბერნატორს, გუბერნატორი უბრძანებს შორაპნის და მუთისის მახრის უფროსებთ და ადვილათ მოხერხდება რომ ველარავინ გაბედოს ამისთანა გაფუქებული პურის დაფქვა წისქვილში. ამ ნაირათ და სხვა განკარგულებით ქალაქის მცხოვრებლები პურს პურათ იყიდნან, ღვინოს ღვინოთ და სიმიდს სიმიდათ.“

***

ნუხილამ გვეყრენ 26 სექტემბერს: „ღმერთმა თქვენ მტერს მისცეს ამისთანა ავღრები, როგორიც ამ თვის ცამეტიდგან დაიწყო აქა. საშინლათ გააფუქა ვინახები, ყურძენი ზედ და ალპო ვახებზედ. შინიდან გარით აღარ გამოგახდება. ამ მხრის ხეები ბუდიდგან გადმოვარდნენ და ვინიცის რამდენ ვნებას მისცემს სხვაფრითაც გაჭირებულ გლეხ-ხალხს. ბევრგან ამბობენ ჩალოთუკები წაუღიაო. მს ორი დღეა არც ფოჩტა მოსულა. მთხი დღე ისე გაუწყვეტ-

ლივა წვიმდა, რომ ერთი მინუტი არ გადაუღია.

„შველას მოველოდით, მაგრამ ასე უცბად ზამთარს კი არა. იუმცა ბართ კი ფეხი ვერ მოიკიდა თოვლმა, მაგრამ მთები კი დათოვლა, ხან-ილაღზედ და მის გადასწვრივ მთებზედ დიდი თოვლი სძევს. მისაც შეძლება აქვს და არა, ფეხები და ბუნრები მოიხსენს. იუ კარგი ცხარე მზე არ გამოვიდა, იქმნება ორ კვირასაც არ აიღოს თოვლი ამისთანა ცივსა და ღრუბლიან დღეებში.“

„დროშის“ კორმსკონდენსია

ნახჩიპანი, 19 სექტემბერს. სექტემბრის 8-ს წამოველით დილიდან მრეენისაკენ. საღამოს 4 საათზე მოველით სოფ. ჩიბულღიაში და მათოზ მარდანანის ქარვასლაში ჩამოვხტით. სოტა ხანს შემდეგ, გარეთ რალაც ხმაურობა შეიქმნა; პირველად ყურადღება არ მივაქციეთ, მაგრამ რა გავრძელდა ხმაურობა, ამბის შესატყობლად გაველ ხანის კარებზე და ვნახე, რომ 4-5 თოფ-იარაღში ჩამჯდარ სომხის ცხენოსნებს ორი კაცი ჩაუყენებიათ შუაში და საშინლათა სწეწვენ; ზოგი უყვიროდა: თქვენ თუ ავაზაკები არა ხართ, რათ გავგექცეთ, ან მთაზე რა გინდოდათ! ზოგი გაფითრებული უშვერის ღანძღვა-გინებით ყვიროდა: ჩვენ თქვენს უკან დევნით ცხენები დაგვეხოცა და ჩვენს ნაჩაღნიკთან უნდა წაგიყვანოთო!

ამ დროს მოვიდა მათთან ერთი თეთრ ჩოხიანი კაცი, ესეც მათსებ განრისხებული, რომელიც, როგორც ეტყობოდა, მათი უფროსი იყო და უბრძანა თავის მხლებელებს, რომ იმ ერთსაც წაართვან თოფ-იარაღი (ერთისათვის უკვე წართმეული ჰქონდათ). ბრძანების მორჩილნი მსწრაფლ მისცივდნენ თოფ-იარაღის ასაძრობლად, მაგრამ ამ კაცმა არ დაანება თავისი თოფი. მეთრ ჩოხიანმა თითქო სულთა-მხდელი მიავლო ზედ ცხენი, რამდენიმე მათრახი უთავაზა თავპირში, ძალად ააძრეს მას მხრიდგან თოფი და დაპირეს მათი წაყვანა თავიანთ ნაჩაღნიკთან. მათ მოითხოვეს ერთი თავიანთ ამხანაგთაგანი, მოგვიყვანეთ, ვნახოთ—რა გიქნიათ, ცოცხალია თუ მოგიკლავთ და მერე საცა გინდათ, წაგიყვანეთო. მეთრ-ჩოხიანმა გაგზავნა ერთი თავის ცხენოსანთაგანი და მსწრაფლ მოიყვანეს ერთი სქელ-სქელი, შუატანის კაცი, რომელსაც მარჯვენა ლოყიდგან სისხლი სდიოდა.

ამ დროს მოვიდა ამავე სოფლის ქვეხა (მამასახლისი) და რა ბილეთით სცნო მათი კაცი კაცობა, უბრძანა, თუმცა მე შემიძლია თქვენი განთავისუფლება, მაგრამ ნაჩაღნიკს ჩამაბეზღებენ, რომ ავაზაკები დავიჭირეთ და მამასახლისმა გაანთავისუფლო და ამისგამო თქვენ დაგიწერ ნაჩაღნიკთან ქაღალდს, ამ კაცებთან ერთად

წახვალთ მესვან სარაში (რომელიც ჩიხულულად 20 ვერსზედ მდებარებს), თითონ ნაჩალიკი აქ არის და როგორც უნდა, ისრე მოგეცევათ. რა დაასრულა, თვითონ განზე ვაღ-

გა. აქალად შემოგვიყვანე იმ საბრალო კაცებს ხსენებული ცხენოსნები და დაუწყეს წეწვა.

მრთს ჩვენგანს პ. პარატკიანს შებრალობდა და სთხოვა მამასახლისს, რომ ეს კაცები დაიხსნას იმათ ხელიდან.

მამასახლისმა გადაუწყვიტა, რომ იმ ღამეს იქ დარჩენილიყვნენ და დილაზე მაგ ცხენოსნებს ერთი მათგანი წაჰყვას და წავიდნენ ნაჩალიკთანაო; შეადგინა აქტი, თვითონ ხელი მოუწერა სომხურად და ჩააბარა ცხენოსნებს. იმ კაცებმა იმავე ქარვასლაში ოთახი დაიჭირეს და დადგნენ პატარა ხანს; მერმე მე მიველ იმათთან, რადგან მათი ლაპარაკიდან მივხვდი რომ ქართველები არიან და ვკითხე:

— საიდან ხართ?
— ძალაქელი ძუიდიდან ვართ.
სახელი ვკითხე მას, რომელიც თეთრ ჩოხიანმა მათრახით გალახა. მინაკ ბაბოიანციო და რომელსაც ლოყიდან სისხლი გადმოსდიოდა, ეს განლაგეს სოსიკო შრიკიშვილი და მესამე ზაქარ შვერდოვი.

— საიდან მოდიოდით ვკითხე მე იმათ.
— ნოვო ბაიანეთის მხრიდან.
— იქ რად იყავით წასული?
— ოთხ-ფეხ საქონლის საყიდლათ.

— ამ კაცებს რა უნდოდათ თქვენგან, რომ ასრე გაწვალდებდნენ?

— აი ღმერთმა დასწყევლოს მათი თავი! მითხრა ბაბოიანციმა. ჩვენ სტანცია მლენოვიციდან მოვიდოდით და რადგან გვესწრაფებოდა დილიქანში წასვლა, სხვისი რჩევით სახელმწიფო გზას ავცდით და სხვა მთის გზით წამოვედით, რადგან ც პირ-და-პირ მსჭრიდა გზას. სოფელ ჩიხულლოს გაუპირდაპირდით თუ არა, შევნიშნეთ მალლა მთის წვერზედ 8—9 ცხენოსანს. ღვეინახეს თუ არა, ცხენებიდგან ჩამოხდნენ და ჩაგვესაფრნენ. ჩვენ მათზედ გავეჭვიანდით და რადგანაც საქონელი, სიძვირისა გამო, ვერ ვიყიდეთ 600—700 თუმანი გვეკონდა ზედ, შეგვეშინდა და დაუხვდით თავ-დაღმა ამავე სოფელში მომავალ გზას. რა გავანახვერეთ დაღმართი და იმათაც სცნეს ჩვენი გზის აქცევა, მსწრაფლ შესხდნენ ცხენებზე გინებით და ჩვენის ხელიდან სად წავიხვალთო! ძახილით გამოვიდგნენ უკან. ამათი ესრედ ძახილი რო გვესმა, ჩვენც ჩვენი თავისაგან ხელ-აღებულთა მოვსხლიტეთ ცხენები: ჩამოვედით ვაკეზე; ჩვენ ამხანაგს სოსიკო შრიკიშვილს დაუდგა ცხენი, ჩვენ მას აღარ დაუცადეთ, რადგანც ვერას გავაწყობდით და ვამჯობინეთ სოფელში მოსვლა, რომ შევატყობინოთ სოფელს ჩვენი გარემოება.

შემდეგ განაგრძელა ს. შრიკიშვილმა: — მე ცხენი დაიბდა, მოვიდნენ გარს შემომერტყნენ, თავ-პირში ცემით ცხენიდან ძალად გადმომადგეს, თოფ-არაღი ამართვეს, ტყვესავით ცხენებ წინ გამიმძღვანეს და ქვეითად მომიყვანეს სოფელში და ერთ სოსოში შემამწყვიდეს.

ხსენებული ცხენოსნები ყოფილან სოფლისაგან ამორჩეული მთის გზების მცველები და როგორათაც სარწმუნო პირთა დამარწმუნეს, ესენი აღრე ყაჩაღები ყოფილან, და ესლავითამ ავაზაკობის მოსასპობლად მთებზე დაუნიშნაეთო.

ღმერთს დაუფარავს ესენი, რომ ორნი გამოქცეულან, თორემ თუ სამივე ერთად მოესწროთ და დაეჭვირად, შორს სადმე წაიყვანდნენ და თავიანთ ფულებთან ერთად სულგესაც სარგებელში მისცემდნენო.

სოსიკო შრიკიშვილისათვის გზაზე ხსენებულ ცხენოსნებს 245 თუმანი წაურთმევიათ.

წარმოიდგინეთ, იმათთანა ხალხისაგან რა მფარველობას უნდა მოელოდნენ მგზავრნი, როდესაც ქურდებიც თვითონ არიან და ავაზაკებიცა. ნუ თუ არ ესმის მერვანსარის მაზრის უმფროსს? **ჟურ. სამცხელი.**

ჭუთაისის მაზრიდან, 20 სექტემბერს. ჭუთაისის მაზრაში ქურდობა თითქმის სრულიად მოსპობილია მას შემდეგ, — რაც ხვეისთაობა დაწესდა. საზოგადოება უმადლოდეს ამ მოსვენებით ცხოვრებისათვის მაზრის უფროსის თ. ჩიჯავაძეს და მისს თანაშემწეს ბ. ალშიბაიას, რომელთაც გონიერად და წინ დახედვით შეადგინეს ქურდობის მოსასპობელი პროექტი.

ამას გარდა დაუძინებლად ზრუნვენ ბ. ჩიჯავაძე და ალშიბაია ხალხის გონების წარმატებისათვის როგორათაც ამას დაამტკიცებს მათი მოქმედება, მაგალითებრ სასოფლო სკოლების და ბანკების გახსნა შემდეგ საზოგადოებაში: სვირში, შურსებში, მანდიკორში, საწირვეში, შარცხანაყანვეში, აბაშაში, ნახახულვეში, მალლაკში, ტუნში, ლანიში, გვამტიბში, წყალტუბში, ძეტირში სასოფლო სკოლები დააარსა ბატონმა ალშიბაიამ, ხოლო სასოფლო ბანკები მანდიკორის, საწირის, რაონის და სვიმონეთის საზოგადოებებში და ამას გარდა სხვა საზოგადოებებშიაც შეცადინებოდა აქვს ამ კეთილ საქმეებისათვის.

სასოფლო კანცელარიები ჭუთაისის მაზრაში არსად არ ვარგოდა და ესლავით თითქმის უმეტეს ნაწილს საზოგადოებებში ახლად ამენებულია სოფლის კანცელარიები და დანარჩენ საზოგადოებებშიაც ყოველგან ემზადდებიან გააკეთონ.

ამას გარდა სასოფლო გზები წინეთ ჭუთაისის მაზრაში ძრიელ ცუდს მდგომარეობაში იყო და ესლავით

ველს საზოგადოებაში სოფლით-სოფლიად კეთდებოდა ჩინებული გზები და ესლავით უმეტეს საზოგადოებებში გაექანოთ დაუბრკოლებლად ვიპაჟით და ერთის წარის განმავლობაში, როგორც აქამოდე მუშაობდნენ, ისრე თუ ამუშავეს ხალხი, ესე იგი კვირაში ორი დღე — პარასკეობით და შაბათობით, ყოველგან საზოგადოდ ჩინებული ვიპაჟის გზები გვექნება.

მადლობის ღირსნი არიან, ღმერთმანი, ესენი ამ ნაღრის საზოგადო სასარგებლო საქმეების შრომისათვის.

როგორც ზოგიერთი მაზრებში ნაფარდობენ მთავრობისაგან დევნილი ავაზაკებში, ისრე აღარ არის ამ მაზრაში; თუმცა აქაც ბრძანდებოდნენ ისრეთნი ბატონები, მაგრამ ყველანი დაიჭირეს. შორაპნიდამ, სენაკიდან, მზურგეთიდან და ზუგდიდიდან ისმის თავისუფლად ავაზაკების ნაფარდობა.

მზურგეთის მაზრაში რომ მოხდა საშინელი შემთხვევა დილიქანს როდესაც ყაჩაღები და საცოდავი ბიგო ბერიძე დასჭირეს სასიკვდილოთ, რომლის ჭრილობით კვდივაც მოკვდა, და ვინც დილიქანში ისხდნენ ქალი და კაცი, ყველა გაცარცვის თითქმის შუა-დღეზედ, ეს არ მოხდებოდა ჭუთაისის მაზრაში განკარგულება და ზომა რომ არის, ისეთი იყოს იქაც.

როგორც ჭუთაისის მაზრაში, ისე ლეჩხუმშიაც ქურდობა ამ ქამად თითქმის სრულიად მოსპობილია.

ბევრი რამ შეუძლია ადმინისტრაციას, თუ კი ის თავის თანამდებობას სინდისიანად შეასრულებს და ბევრს სარგებლობასაც მოუტანს ხალხს. ჭუთაისის მაზრის ადმინისტრაციას, სხვა საქროებას გარდა, ისიც არ გაუშვია უყურადღებოდ, რომ სოფელთ ბეგუთსა, პატრიკეთსა, ტყაჩირსა, მუშქეთსა, საყულიასა არ ქონდათ წყალი და ზაფხულ იმ სოფლების პირუტყვები უწყლობით დიდ გასაჭირში იყვნენ, და ამის გამო რიონის მდინარის ტოტი გარდმოიყვანეს და შუა ამ სოფლებში გაიყვანეს და ამით დიდი სარგებლობა მოუტანეს ხალხს. მხლა, როგორც გავეგე, განზრახვა აქვთ ცხენის-წყალი გარდმოიყვანონ შუა-გულხონში და იმ შაკე-იმერეთში, სადაც სოფლებს წყალი ეძვირებათ.

იმერული და მკვირვებელი.

რუსეთი

მიუხედავთ ყოველ-გვარი შუამდგომლობისა, რუსეთის მმართველობამ არ მისცა ნება პრუსიას, რომ თავის რკინის გზები ამ უკანასკნელმა რუსეთის პოლშის სამზღვარს გარდაეცილოს.

— რუსულ ვაზ. „ახალ ამბებში“ სწერია, რომ სახელმწიფო კონტროლმა, რომელსაც აქვს მინდობილი

შეამციროს გასაელის ჯამი განურჩევლად ყველა სამინისტროში და სხვა და სხვა უწყებებისა, სასულიერო წოდებასაც მიაქცია ყურადღება. ამ წოდებას, გარდა იმისა რომ სახელმწიფო ხაზინიდან აქვს ყოველ წლიური შესავალი 10,300,000 მ., აქვს კიდევ თავის განკარგულებაში 29,360,000 მან., რომელიც შემოუღის ეკლესიებიდან. ეს ფული ინახება არა სახელმწიფო ხაზინაში, არამედ უუწმ. სინოდის შენობაში, სადაც ადგას სამხედრო მცველები და არას დროს არ იჩხრიკება. ბევრჯერ იყო ლაპარაკი, რომ ეს ფული სახელმწიფო ხაზინას გარდაეცესო, მაგრამ სასულიერო წოდება უარზედ იყო. ამიტომაც ამ ცალკე ხაზინის საქმეების სამართავად და სხვა და სხვა ანგარიშების სახსრებად, საქროებად მოითხოვა დაენიშნად რამოდენიმე პირნი. სულდანიშნულია 32 კაცი, რომელთაც ჯამაგირი ეძლევათ სახელმწიფო და არა სასულიერო წოდების ხაზინიდან. სახელმწიფო კონტროლმა მიაქცია ამ ქამად ამ გარემოებას ყურადღება და ცდილობსო, რომ ამ პირთ ჯამაგირი სასულიერო წოდების ხაზინიდან დაენიშნოთ და ამ რიგით სახელმწიფო ხაზინას 69,300 მან. ხარჯი შეუმცირდეს.

თფილისის საგზარალო

ავათმეოფები მიიღების დიღის რვა სსათიდან თორმეტ სსათამდის.

ფ შ ა ბ ა თ ს. გარდაჯუიჩი და ლისიცი — შინაგან ავათმეოფობისა; კელდიში სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფობისა; ბახუტავი — ბუბიაბის, ქაღების და უმაწილეების ავათმეოფობისა; ბახავეი ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეოფობისა.

ს ა მ შ ა ბ ა თ ს. მინკვიჩი — სირურგიული ავათმეოფობისა; ლისიცი — შინაგან ავათმეოფობისა; კელდიში — სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფობისა; ბახუტავი — ბუბიაბის ქაღების და უმაწილეების ავათმეოფობისა; ბახავეი და დანიელ-ბეგავი — ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეოფობისა.

ფ თ შ ა ბ ა თ ს. ლისიცი და მირამანავი შინაგან ავათმეოფობისა; კელდიში — სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფობისა; ბახუტავი — ბუბიაბის ქაღების და უმაწილეების ავათმეოფობისა; ბახავეი — ძარღვების სისუსტის ავათმეოფობისა.

ხ უ თ შ ა ბ ა თ ს. ლისიცი — შინაგან ავათმეოფობისა; კელდიში — სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფობისა; ბახუტავი — ბუბიაბის, ქაღების და უმაწილეების ავათმეოფობისა; ბახავეი — ძარღვების ავათმეოფობისა.

ზ ა რ ა ს ქ ე ვ ს. მინკვიჩი — სირურგიული ავათმეოფობისა; ლისიცი, მირამანავი და დანიელ-ბეგავი — შინაგან ავათმეოფობისა; კელდიში — სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფობისა; ბახუტავი — ბუბიაბის, ქაღების და

უმწიკლეების ავთოფოფობისა; ბაბაევი — ძარღვების სისუსტის ავთოფოფობისა.
შ ა ბ ა თ ს. ლისიტვი — შინაგან ავთოფოფობისა; კეღლიში — სიფილისტიკური და სირურგიული ავთოფოფობისა; ბასურტოვი — ბუბიაობის, ქაღების და უმწიკლეების ავთოფოფობისა; ბაბაევი — ძარღვების სისუსტის ავთოფოფობისა.

ბანსხალბანი

ნაფიცვი ვეკილი
 ალმასანდრა პირიანის-ძე

ჭყონია

მ. შუთაისში

მიიღებს სამოქალაქო საქმეებს საწარმოებლად ვეკლას სასამართლოებში, რომელნიც ემკვიდრებიან ქუთაისის ოლქის სასამართლოს, და აგრეთვე თფილისის პალატაში. სადგომი აქვს სილაზუდ, საკუთარ სასაღმრთლოში. (4—1)

ქ. შუთაისში

ახლათ გაღებულს ივანე ნიკოლაძის მემკვიდრეების მალაზიაში მიღებულთა განსაკუთრებით ყოველ გვარი სამზღვარს გარეთის საქონლები, მაგალითებრ: კაცის, ქალისა და ბავშვების ფეხსაცმელები, ქუდები სხვა და სხვა ახლის მოდისა, პერანგები, კოფეები, მოსასხმელები, ბალდადები, კასინკები, ხელთათმანები, წინდები, ქამრები, ოქროს ნივთები, ქალის უნაგირები ხავერდისა და ღორის ტყავისა, სტოლისა და ჩაის ქურტლები, ჭიქები, სარკეები, კრაოტები, სკამები, ლამპები, საყავეები. შარფიუქრებიცა: ვასალამაზებელი ორიზა და ჭორფლის წამალი ლე-მანდესი, პუდრები ორიზა, ველუცინი და ანტეა აგრეთვე ისყიდება სხვა და სხვა დუხები. ძირველი საქონელი 1-ის ხარისხისა არის და ისყიდება უფრო იათათ ვინემ სხვაგან, ასე რომ თითოეულის მანეთის საღირსელს 25 კაპეკამდის აკლავდენ. (5—2)

ტფილისს ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში და შუთაისს გერარდის წიგნის მალაზიაში ისყიდება

სამწერლო

თაიგული

შედგენილი და გამომცემული იქნა ჭეონასაგან. შინაარსი: I ბაბუს თხზონა (ლექსი) მ. შაველისა, II უბედური შემთხვევა (ამბავი) ჭ—სა, III ჩემს სურათებზე (ორი ლექსი) მ. შაველისა, IV მ...ადამი (ლექსი) მ—სა, V ფერი ფერს—მაღლი ღმერთს სამ-მოქმედებიანი კომედია ცვლილ. თარგმ. ალექსი შიკინაძისაგან, VI ჩი-

ვილი ხვედრისადმი (ლექსი) რაფიელ მირსთვისა, VII ხასიათის გავლენა სამეულ სმალისა, VIII უკითხავი ზასუსა (ლექსი) ნ. დ—სა, IX ხსალი მოვლინება ჩვენს დიტერატურაში და X მტარვალბებს (ლექსი) აკაკისა.
 შახი თითო წიგნისა ათი შაურნი.

აუქციონი

17 და 24 ოქტომბერს 1881

წ. კავკასიის აქეთა-მხრის პრიკაში აუქციონით გაისყიდება ოქრო ვერცხლისა და სხვა ძვირფასი ნივთები. (3—1)

ნარსენის სომხის სასულიერო სამინარის კოპიტილავის. კრებაში ამ მამაკალ ოქტომბრის 7-სა და 14-სა იქნება **ბორბი** (უბერეტორშკოთ), იჯარით მისაცემათ სემინარიის მამულისა ქვემო-აღწერილ რიგზედ. ამთვის 7-სა ნერსესის ძეგლი სემინარიის ქვემო ეტაყის 32 დუქანი და ახალი სემინარიის ქვემო ეტაყის 7 ოთახი ოქტომბრის 17-სა ძეგლი სემინარიის პირდა-პირ ნამუფი 21 დუქანი, მოჭდეულ სამჭედლოებით.

ტორგი იქნება შემოსესებულს დღეებში 7 საათზედ შუადღის შემდეგ, განსაკუთრებით ყოველ მამულისთვის.

პირობის ქაღაღდის წავითხვავ შეიძლება პაპეხიტლების განცხადებისაში, ყოველ დღეს, გარდა კვირის და უქმ დღეებისა, დიდის 10 საათიდან ვიდრე 12 საათამდინ შუადღისა. (3—2)

ა. შარბეგოვის მალაზიაში

გალავინის პრასპექტზე. ახლად მიღებულთა საუკეთესო სამზღვარ-გაზღვრის ფაბრიკებისაგან უკანასკნელი ფასონის: მზა ზედა ტანთ საცმელები ქალებისა და ყმაწვილებისა საშემოდგომო და საზამთრო მაგალითათ, ქალებისა წამოსასხამი, ვატერპრუფები, ზაღტყეები, დოლმანები, როტონდოები, ჟაკეტები, ორთავ სქესის ყმაწვილებისათვის პალტოები. ძალეებისა და ყმაწვილებისათვის მაუდის საცმელები, პენიუარები და იუბკები აგრეთვე მიღებულთა მრავალი საუკეთესო ჩულქები ყოველ გვარისა, ვარშავისა და სამზღვარ გარეთის ფეხსაცმელები ყოველი გვარისა, აგრეთვე გალანტერის საქონლები.

მსურს რო გავაცნო ჩემი მალაზიის საუკეთესო საქონლები და სიაფე, თფილისელ საზოგადოებას, იმედი მაქვს პატივ-ცემული საზოგადოება თაფის წვევას არ მომიშლის.

შველა ზემოხსენებულ საქონლები ერთობ რიგიან ფასათ ისყიდება.

ა. შარბეგოვი.

ინვლისის მალაზიაში
 არწრუნის გალავრეიაში
 (Maison de confiance)
 შეადრეთ ჩვენი ჩაი ჩაის ყველგან
 — 1 მ. 10 კაბ.— 1 მ. 40 კაბ.
 — 1 ,, 20 ,, — 1 ,, 60 კაბ.
 — 1 ,, 40 ,, — 1 ,, 90 კაბ.
 — 1 ,, 60 ,, — 2 ,, 20 კაბ.
 — 1 ,, 80 ,, — 2 ,, 50 კაბ.
 სუფიუბო 2 მანეთ. — 3 მანეთ.
 ჩაის წონა—უქაღაღდა, სხვაგან კი ქაღაღდით. (100—45)

ინკლისის მალაზიაში

თარსანო
საგონი

მამ-მან-ტერი

ამაგრებს თმას და ადრინდელ ფერს ამღვეს, ფასი ერთი შუშისა 2 მან., გზგზვანით 2 მანეთი და 28 კაბ.

აქვე ისყიდება ქინის შომადა თმების გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სწოტკები თაფის ტკივილის მოსასპობლად, ტუფეტის საზონი, დუხები და სხვ (100—55)

ისყიდება

25% ნაკლებ მინამ სხვა ალაგას ჩაი, გაგაო, შეკოლადი, ბისკვიტი, მუჩაბა, ბრინჯი, ჭურჭლები, სტაქნები, პაგლები, თეფშები, ჩინიკები, სუდოკები, ფოდნოსები, პირის-საბანი, კლიტები, სმურველი, ტანისამოსის საკიდი, გავსები, დანები, კაღები, ქაღაღდი, განკრტები, რვეულები, კარანდაშები, თოფები, რველვერები, კრავები, პლაშები, ვანები, ქამრები, სუელურები, კლიონკა, უნაგირები, ლაგები, უთოები, ტანტები, პირისსაოცი, ცხვირის-სასოცი, ჩულქები, ტუალეტის საზონი, დუხები, შარბათი, ციტმატმაგნეზია, ქინას ღვინო, პორტ-ვეინი, სერესი, კონიაკი და ათასი სხვ. რამეები,—**ინვლისის მალაზიაში.** იქვე ჩაი ვაჭარათავის ნარდათ: ფუთობით 40, 46, 52 და 58 მან. და გირვანქობათ: 1 მ., 1 მ. 10 კ., 1 მ. 20 კ., 1 მ. 40 კ., 1 მ. 60 კ., 1 მ. 80., და უპირველი ხარისხისა 2 მ.—წონა უქაღაღდით.
 თოფები 20—60 მან, ჩოკ-ბორ (choke bore) George Dau-ს ფაბრიკადამ—120 მან. რველვერები 4—34 მან. და პუდოგისა 11—20 მ. ქაღის უნაგირები 65 მან-დამ; შეფილდის დანები ჩანგლებით 3 მან. 50 კაბ-დამ დუქ., ალაგები ნახვარ ფასად, ჭილტრები და სხვ.

ყველაზედ უმრავლესი ამორჩევა თოფებისა და რველვერებისა თფილისში. (100—16)

შევა ისყიდება იაფათ, კუკიის სიდ-ს უურსედ, ნაბე-რეუნის ქუჩაში. აზრამ. (5—5)

ჩაის მცოდნე პირმა და მსურველმა უნდა იყიდოს ჩაი, პირველი მოკლეფილისის ინვლისის მალაზიაში 1 მან. 20 კაბ. და 2 მან. და შეადროს ჩაის 1 60 კაბ. და 3 მან. ყველგან, ქ. თბილისში და გაიკებთ რამდენათ უკეთესი ჩაია ინვლისის მალაზიაში. ამის გარდა მალაზია ამღვეს ჩაის წმინდა წონით უქაღაღდით და უტყვიოთ. (100—42)

ლონდონის მალაზია კომერციული ბანკის ქვეშ დაარსებული ნამდვილი ჩაი-გასასყიდლათ პირველი მოკლეფილისისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებრ: თოფებისა, რველვერებისა, კლიტებისა, ჭურჭლებისა, კრავატებისა, დანებისა, კოვსებისა, ჩინიკებისა, შოკოლადისა, გაგასი, დუხებისა, საზონისა, შოკ კებისა, ცხვირ-სასოცისა, ქაღაღდისა, კარანდაშებისა, კაღებისა, უნაგირებისა, სუკრისისა (გემრეული კლეშინინი ზეთისა) და სხვ. სასაგეტო მანკინტომის მოსახურავებს გასასყიდლად კანფეტების და პატკურის და კაბ. მუჩაბისა, აგრეთვე ჩულქებისა და წინდებისა ნოტინგამიადამ. ნამდვილი ჭავჩანს გაიარები. (100—29)

ბრიტუროვის წიგნის მალაზიაში (ბა-ლის პირ-და-პირ) და ბ-ნი იოანნი-სიანთან (ოკრუტის სუდის ქვემოთ) ისყიდება წერა-კითხვის საზოგადოების გამოცემა:

წითელი ფარანი, ფასი 15 კ.
 ხატურა — — — 10 კ.

ბაშინა
 საკვებაჲ ხორაგეულებათ, რომელნიც იყიდებიან თფილისის ბაზრებში, დუქნებში და დატარებით 15 დღის განმავლობაში, 16 სექტემბრიდან 1 ოკტომბრამდის.

გამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის: პირველის ხარისხის—1 გირ. — მეორის " —1 გირ. 4 კ. მესამის " —1 გირ. 3 1/2

იმევე ფქვილი. თორწეში გამომცხვარი: პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 1/2 მეორის " —1 გირ. 4 1/2

ჭვარის-მამის პური: პირველ ხარის-ლაფაში 1 გირ. 7 კ. მეორის " —1 გირ. 5 1/2 მესამის " —1 გირ. 5 კ.

ძროხის ხორცი: პირველის ხარისხის —1 გირ. 9 კ. მეორის " —1 გირ. 7 კ. სუკო — — —1 გირ. 15 კ. ცხვირის ხორცი 1 გირ. 9 კ.

ლორის ხორცი: პირველი ხარისხის —1 გირ. 14 კ. მეორის " —1 გირ. 12 კ. მს ტაქტია არ შეეხება სოფლის